

Sygn. akt I C 3046/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Wołominie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Michał Marcysiak
Protokolant:	Katarzyna Wiśniewska

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2015 r. w Wołominie na rozprawie

sprawy z powództwa A. S.

przeciwko J. Z.

o zapłatę

oddala powództwo.

. Sygn. akt I C 3046/14

Uzasadnienie wyroku z dnia 17 kwietnia 2015 r.

A. S. wniosła pozew przeciwko J. Z., w którym zażądała zasądzenia od pozwanej na swoją rzecz kwoty 4500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 maja 2014 r. do dnia zapłaty. Nadto powódka wniosła o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu. W uzasadnieniu powódka wskazała, że w dniu 25 września 2013 r. udzieliła pozwanej pożyczki w kwocie 5 000 zł. Umowa została zawarta ustnie. Ustalony został termin zwrotu pożyczki na dzień 30 kwietnia 2014 r. W dniu 6 lutego 2014 r., na kolejną prośbę pozwanej, powódka pożyczyła pozwanej 1500 zł, przy czym zwrot tej kwoty miał nastąpić również 30 kwietnia 2014 r. W dniu 30 maja 2014 r. powódka otrzymała zwrot części pożyczki – tj. kwotę 2000 zł. Pozostałej części pożyczki pozwana nie zwróciła.

W odpowiedzi na pozew J. Z. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu. Pozwana zaprzeczyła, aby zawierała z powódką umowę pożyczki i aby otrzymała od niej jakiegokolwiek pieniądze.

W dalszym toku postępowania stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 września 2013 r. A. S. przełała na rachunek bankowy I. Z. kwotę 5 000 zł. W tytule przelewu A. S. wskazała NA (...).

W dniu 6 lutego 2014 r. A. S. przełała na rachunek bankowy I. Z. kwotę 1 500 zł. W tytule przelewu A. S. wskazała NA (...).

W dniu 30 maja 2014 r. I. Z. przełała na rachunek bankowy A. S. kwotę 2000 zł. W tytule przelewu wskazano „Wpłata na rachunek”.

(dowód: wydruk z dnia 16 czerwca 2014 r. potwierdzenia przelewu z dnia 25 września 2013 r. – k.11, wydruk z dnia 16 czerwca 2014 r. potwierdzenia przelewu z dnia 6 lutego 2014 r. – k.12, wydruk z dnia 16 czerwca 2014 r. potwierdzenia przelewu z dnia 30 maja 2014 r. – k.13)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej wymienione dowody. Autentyczności wymienionych wyżej wydruków komputerowych obejmujących potwierdzenia przelewów bankowych pozwana nie kwestionowała, ponadto wprost wskazała, że przelewy z dnia 25 września 2013 r. i 6 lutego 2014 r. trafiły na rachunek bankowy córki pozwanej – I. Z.. Sąd nie oparł się, dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, na dokumencie wezwania do zapłaty z dnia 9 czerwca 2014 r. (k.14), albowiem okoliczności nim stwierdzone nie były istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, tj. ustalenia czy umowa pożyczki doszła do skutku między stronami. Sąd odmówił mocy dowodowej wydrukowi wiadomości przesłanych drogą elektroniczną, które złożone zostały przez powódkę podczas rozprawy w dniu 17 kwietnia 2015 r. Pozwana zaprzeczyła bowiem, aby wysyłała kiedykolwiek takie wiadomości do powódki, a także okolicznościom opisanym w tych wiadomościach (por. wyjaśnienia informacyjne pozwanej – k.48). W tych okolicznościach, biorąc pod uwagę, że treść wiadomości przesyłanych drogą elektroniczną może być dowolnie modyfikowana przez jej odbiorcę, brak było podstaw do przyznania mocy dowodowej tym wydrukowi, co do okoliczności z nich wynikających, jak i faktu wysłania takich wiadomości.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu jako nieudowodnione.

Sąd uznał, iż przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie pozwala na stwierdzenie, że strony zawarły umowę pożyczki, o której mowa w art. 720 § 1 k.c.

Powódka powoływała się na zawarcie opisanej w pozwie umowy pożyczki w formie ustnej. W doktrynie prawa cywilnego zgodnie przyjmuje się, że umowa pożyczki może być zawarta w tej formie. Niemniej jednak, zgodnie z art. 720 § 2 k.c. umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem, a jak wynika z kolei z art. 74 § 1 k.c. zastrzeżenie formy pisemnej bez ryguru nieważności ma ten skutek, że w razie niezachowania zastrzeżonej formy nie jest w sporze dopuszczalny dowód ze świadków ani dowód z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności. Zgodnie z art. 74 § 2 k.c., mimo niezachowania formy pisemnej przewidzianej dla celów dowodowych, dowód ze świadków lub dowód z przesłuchania stron jest dopuszczalny, jeżeli obie strony wyrażą na to zgodę, jeżeli żąda tego konsument w sporze z przedsiębiorcą albo jeżeli fakt dokonania czynności prawnej będzie uprawdopodobniony za pomocą pisma.

Wyjaśnić należy, iż każda umowa, jako źródło powstania zobowiązania, dochodzi do skutku poprzez złożenie zgodnych oświadczeń woli stron takiej umowy, obejmujących, co najmniej, postanowienia przedmiotowo istotne danej umowy. Artykuł 720 § 1 k.c. stanowi, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki dochodzi zatem do skutku, gdy strony ustalą określoną ilość pieniędzy, która będzie jej przedmiotem i to, że biorący pożyczkę zwróci tę samą ilość pieniędzy. Gdy do takich ustaleń nie dochodzi, nie można mówić o zawarciu umowy pożyczki.

Jak stanowi art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Odzwierciedleniem tej zasady na płaszczyźnie procesowej jest norma wyrażona w zdaniu pierwszym art. 232 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. O treści tego ostatniego przepisu, powódka została pouczona przez Przewodniczącego podczas rozprawy w dniu 17 kwietnia 2015 r. Ponadto Sąd pouczył powódkę o treści art. 162, 207, 217, 229 i 230 k.p.c. przy zawiadomieniu o terminie rozprawy. Pozwana zaprzeczyła zaś wszystkim twierdzeniom przytoczonym przez powódkę, w szczególności

twierdzeniom wskazującym na zawarcie przez strony umowy pożyczki. Pozwana potwierdziła jedynie, że opisane w pozwie przelewy trafiły na rachunek bankowy jej córki – I. Z., ale wyraźnie zaprzeczyła, aby pieniądze te trafiły następnie do pozwanej. Ponadto oświadczyła, iż nigdy nie zwracała się do powódki o udzielenie jakiegokolwiek pomocy finansowej, czy też przekazanie środków pieniężnych. Wobec takiego stanowiska pozwanej, powódka winna była powołać dowody dla wykazania swoich twierdzeń. Jedynymi dowodami, które powódka powołała w tej sytuacji, były wyżej wskazane wydruki wiadomości elektronicznych, którym Sąd, z wyżej już wskazanych powodów, nie przyznał mocy dowodowej. Powódka nie wniosła w szczególności o przeprowadzenie jakichkolwiek dowodów o charakterze osobowym (zeznania świadków, przesłuchanie stron postępowania). Tym samym powódka nie wykazała podnoszonych w pozwie twierdzeń.

Na marginesie wskazać należy, iż nawet gdyby wnioski o przeprowadzenie dowodów osobowych zostały sformułowane, to z uwagi na przytoczone wyżej ograniczenia dowodowe wynikające z art. 720 § 2 k.c. w zw. z art. 74 § 1 i 2 k.c., nie byłoby dopuszczalne przeprowadzenie takich dowodów. W świetle pozostałego, zaoferowanego przez powódkę, materiału dowodowego uznać bowiem należało, iż fakt dokonania czynności prawnej, na którą powódka powoływała się w pozwie, nie został uprawdopodobniony za pomocą pisma. Wymaganie uprawdopodobnienia na piśmie faktu dokonania czynności prawnej jest utożsamiane w doktrynie procesu cywilnego z tzw. początkiem dowodu na piśmie, czyli dokumentem wskazującym, iż czynność została dokonana. Może być to każdy dokument, którego treść bezpośrednio lub pośrednio wskazuje na fakt dokonania czynności. Nie jest konieczne, aby pismo to pochodziło od strony, przeciwko której taki dowód będzie prowadzony, ani też aby było podpisane przez jedną ze stron. Może to być dokument prywatny albo urzędowy, list, dowód wpłaty, wycinek prasowy, wydruk komputerowy, telefaksowy, telegram itp. (por. wyr. SN z dnia 29 września 2004 r., II CK 527/03, Lex nr 174143). Dołączone do pozwu wydruki potwierdzeń przelewów, w żaden sposób nie uprawdopodobniają faktu zawarcia przez strony umowy pożyczki. Jest tak przede wszystkim dlatego, że odbiorcą tych przelewów nie była pozwana, zaś tytuły tych przelewów, nie prowadzą do wniosku, iż drogą tych przelewów nastąpiło przekazanie przedmiotu pożyczki.

Podkreślić należy, iż istnieje co najmniej kilka potencjalnych przyczyn bezpłatnych przysporzeń majątkowych w stosunkach rodzinnych, czy też w gronie bliskich znajomych, wśród których nieoprocentowana pożyczka jest równie prawdopodobna, co pozostałe, a więc np. darowizna. Nie można zatem zasadnie twierdzić, iż przekazanie określonej ilości pieniędzy drugiej osobie, rodzi domniemanie faktyczne (art. 231 k.p.c.) zawarcia umowy pożyczki. Dodatkowo, warto zauważyć, że wyjaśniając informacyjnie, powódka wskazała, że nie wie nawet czym różni się pożyczka od darowizny i że nie dawała pozwanej ani pożyczki, ani darowizny.

W związku z powyższym Sąd uznał, iż brak jest podstaw, do przyjęcia, iż pozwana zawarła z powódką umowę pożyczki w rozumieniu art. 720 § 1 k.c., wobec czego Sąd oddalił powództwo w całości w oparciu o ten przepis.

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć powódce.

Wołomin, dnia 4 maja 2015 r.